

Havsplanering

- hushållning med havsområden

Havs- och vattenmyndigheten
Januari 2014

Disposition

- Havsplanernas grundläggande uppgift
- Författningsförslaget
- Havs- och vattenmyndighetens arbete med att förbereda en kommande statlig havsplanering
- *EU:s direktivförslag*

Havsplanernas grundläggande uppgift - syfte

- > Bidra till en långsiktig hållbar utveckling
- > Ge vägledning för att havsområdena ska kunna användas för de ändamål de är mest lämpade för

Havsplanering

”Havsplanering är en demokratisk process, med utgångspunkt i **ekosystemansatsen**. Processen leder fram till havsplaner som anger den mest lämpliga användningen av havsområdena. Havsplanerna är en viktig del i den svenska havsförvaltningen.”

Vad är ekosystemansatsen?

Ekosystemansatsen är en strategi för bevarande av naturvärden, hållbart nyttjande och rättvisfördelning av naturresurser, med målet att säkerställa att användningen av ekosystemen sker inom deras gränser.

Tillämpning av ekosystemansatsen förutsätter ett helhetsperspektiv, en kontinuerlig utveckling av kunskapen om haven och deras användning, tillämpning av försiktighetsprincipen och en anpassningsbar förvaltning.

Det ställer krav på delaktighet och samverkan på flera nivåer och på en ekonomisk analys av värdena i ekosystemen och de tjänster vi får från dem.

Vad är ekosystemansatsen?

Ekosystemansatsen är en strategi för bevarande av naturvärden, hållbart nyttjande och rättvisfördelning av naturresurser, med målet att säkerställa att användningen av ekosystemen sker inom deras gränser.

Tillämpning av ekosystemansatsen förutsätter ett **helhetsperspektiv**, en kontinuerlig utveckling av **kunskapen** om haven och deras användning, tillämpning av **försiktighetsprincipen** och en **anpassningsbar** förvaltning.

Det ställer krav på delaktighet och samverkan på flera nivåer och på en ekonomisk analys av värdena i ekosystemen och de tjänster vi får från dem.

Vad är ekosystemansatsen?

Ekosystemansatsen är en strategi för bevarande av naturvärden, hållbart nyttjande och rättvisfördelning av naturresurser, med målet att säkerställa att användningen av ekosystemen sker inom deras gränser.

Tillämpning av ekosystemansatsen förutsätter ett helhetsperspektiv, en kontinuerlig utveckling av kunskapen om haven och deras användning, tillämpning av försiktighetsprincipen och en anpassningsbar förvaltning.

Det ställer krav på **delaktighet och samverkan** på flera nivåer och på en **ekonomisk analys** av värdena i ekosystemen och de tjänster vi får från dem.

4 kap 10 § första stycket MB

*”För vart och ett av **havsområdena** Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet ska det för hushållningen med havsområdet finnas en **havsplan** som ger **vägledning** till myndigheter och kommuner vid planläggning och prövning av anspråk på användning av området. Havsplanen ska omfatta **Sveriges ekonomiska zon** och de områden som inte ingår i fastigheter i **svenskt territorialhav** från **en nautisk mil utanför baslinjen**. Havsplanen ska beslutas av regeringen.”*

4 kap 10 § andra stycket MB

*”Regeringen får meddela föreskrifter om **förbud mot eller begränsningar för** verksamheter eller åtgärder inom det område som omfattas av en havsplan.”*

Havsområden

- *Utrymmet ovanför havsytan*
- *Havsytan*
- *Vattenmassorna*
- *Havsbotten*
- *Underliggande jordlager*

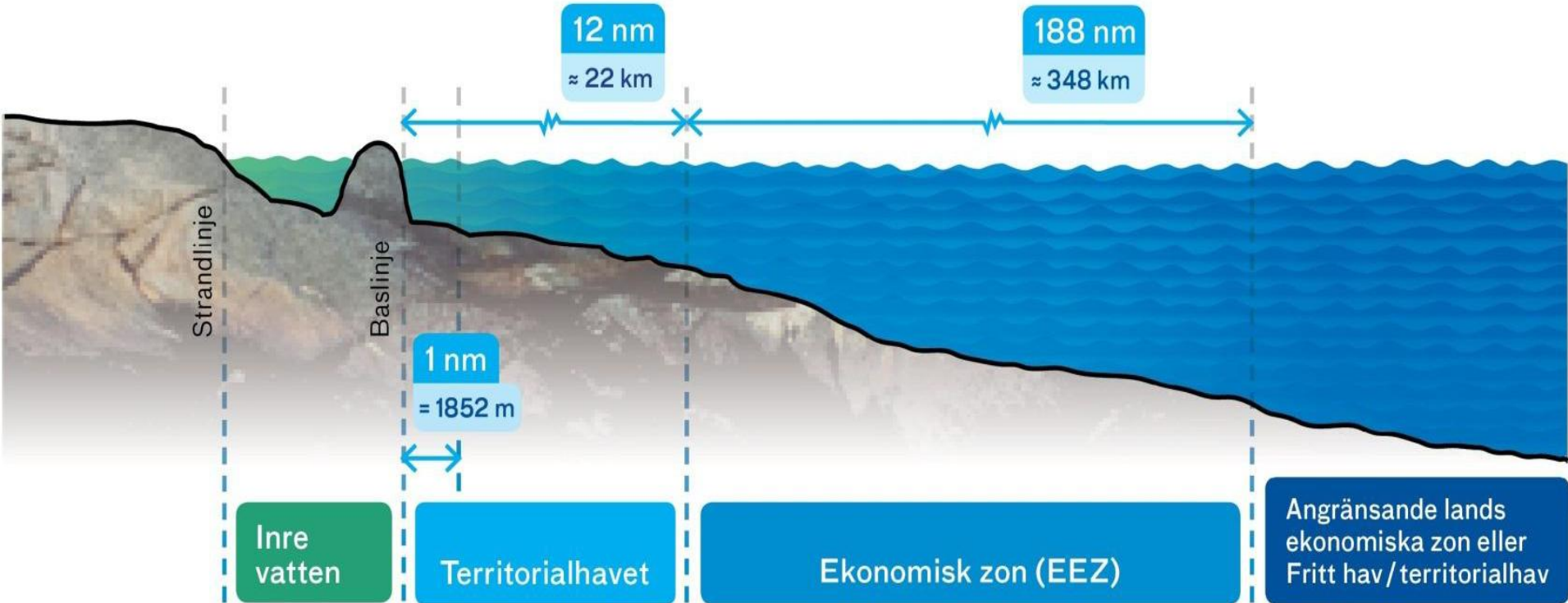
Tre havsplaner

Havsplane-område	Samordnande länsstyrelse	Ingående länsstyrelser
Bottniska viken	Västernorrland	Norrbottnen, Västerbotten, Gävleborg, Uppsala
Östersjön	Kalmar	Stockholm, Sörmland, Östergötland, Gotland, Blekinge, del av Skåne
Västerhavet	Västra Götaland	Del av Skåne, Halland

Geografiska området

- De områden som inte ingår i fastigheter i svenskt territorialhav från **en nautisk mil utanför baslinjen**
- Sveriges ekonomiska zon

Sveriges sjöterritorium

- Inre vatten; vatten innanför baslinjen
- Territorialhav; 12 sjömil ut från baslinjen

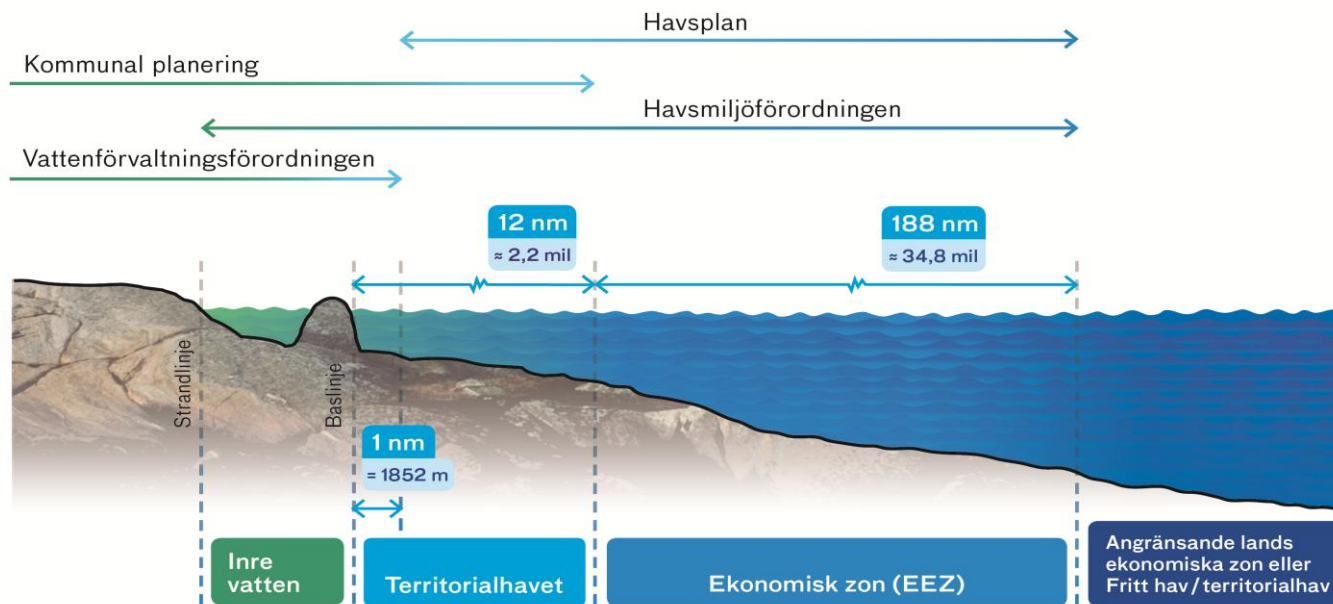

- Sjöterritorium= Inre vatten & Territorialhav
 - Lag (1966:374) om Sveriges sjöterritorium.
 - Förordning (1966:375) om beräkning av Sveriges sjöterritorium

Ekonomisk zon & Kontinentalsockeln

- Ekonomisk zon; 200 sjömil ut från baslinjen
 - Lag (1992:1140) och förordning (1992:1226) om Sveriges ekonomiska zon
- Kontinentalsockeln; havsbotten och dess underlag till kontinentalrandens ytterkant eller 200 sjömil
 - Lag (1966:314) om kontinentalsockeln och kontinentalsockelförordning (1966:315)

Överlapp mellan planer

Planerna ska vara vägledande

- Ge vägledning för hushållning med havsområden
- Förhållandet till kommunala översiktsplaner
- Beslutsunderlag vid prövningar och när regeringen tar ställning till förbud eller begränsning

Bindande bestämmelser

- Regeringen föreskriva om förbud mot /begränsningar för verksamheter
- Bindande för myndigheter, kommuner vid kommande prövningar
 - möjlighet till avvikelse i enskilda fallet?

Processen

- Regleras i "havsplaneringsförordning"
- Havs- och vattenmyndigheten tar fram underlag och förslag till havsplaner
- Regeringen beslutar

Uppföljning och revidering

Havs- och vattenmyndigheten ska löpande hålla sig underrättad om utvecklingen inom de områden som omfattas av en havsplan,

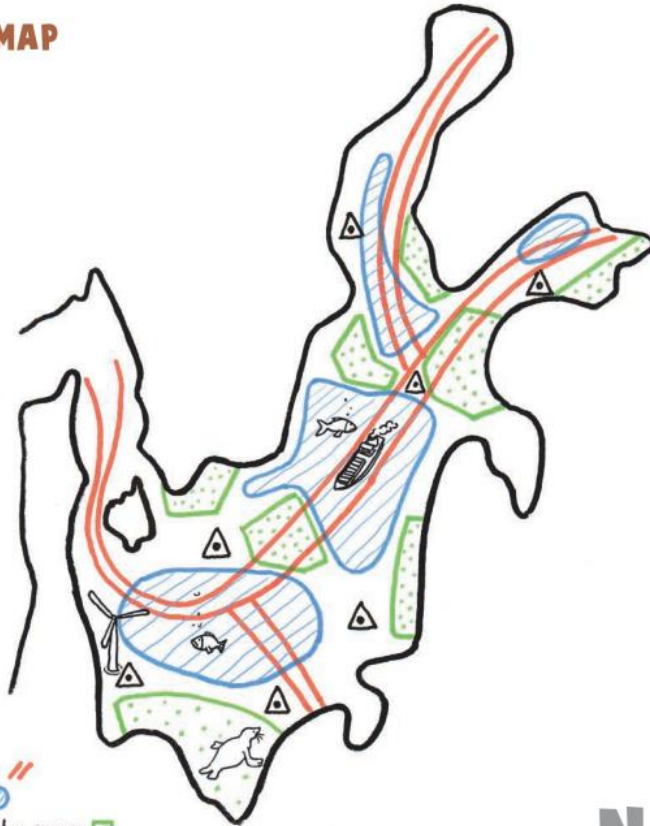
och *vid behov* ta fram nya förslag till havsplaner.

HaVs arbete med havsplanering

- Instruktion:
”Ska särskilt arbeta med frågor som rör havsplanering”
- Regeringsuppdrag 2012, 2013 och 2014:
Förbereda för kommande havsplanering:
 1. bygga upp kompetens
 2. inhämta underlag från länsstyrelser och nationella myndigheter
 3. utveckla samarbete med grannländer

De olika stegen i planeringen

- Planeringsunderlag
- Nulägesbild

Legend

Best shipping route //

Fish distribution ●

Valuable biodiversity area ■

Priority areas suitable for windfarms ▲

De olika stegen i planeringen

Legend

- Shipping route //
- Fishing site ●
- Biodiversity site ■
- Wind power area ▲
- Conflict area/zone ⚡

- Planförslag
- Analys
- Konsekvensbedömningar
 - miljöbedömning MB 6 kap.
 - socioekonomisk bedömning

BALTIC SEA MARITIME SPATIAL ZONING PLAN

Legend

Shipping route //
Fishing site
Biodiversity site
Windpower

 General Use Zone
 Priority Use Zone
 Exclusive Use Zone

De olika stegen i planeringen

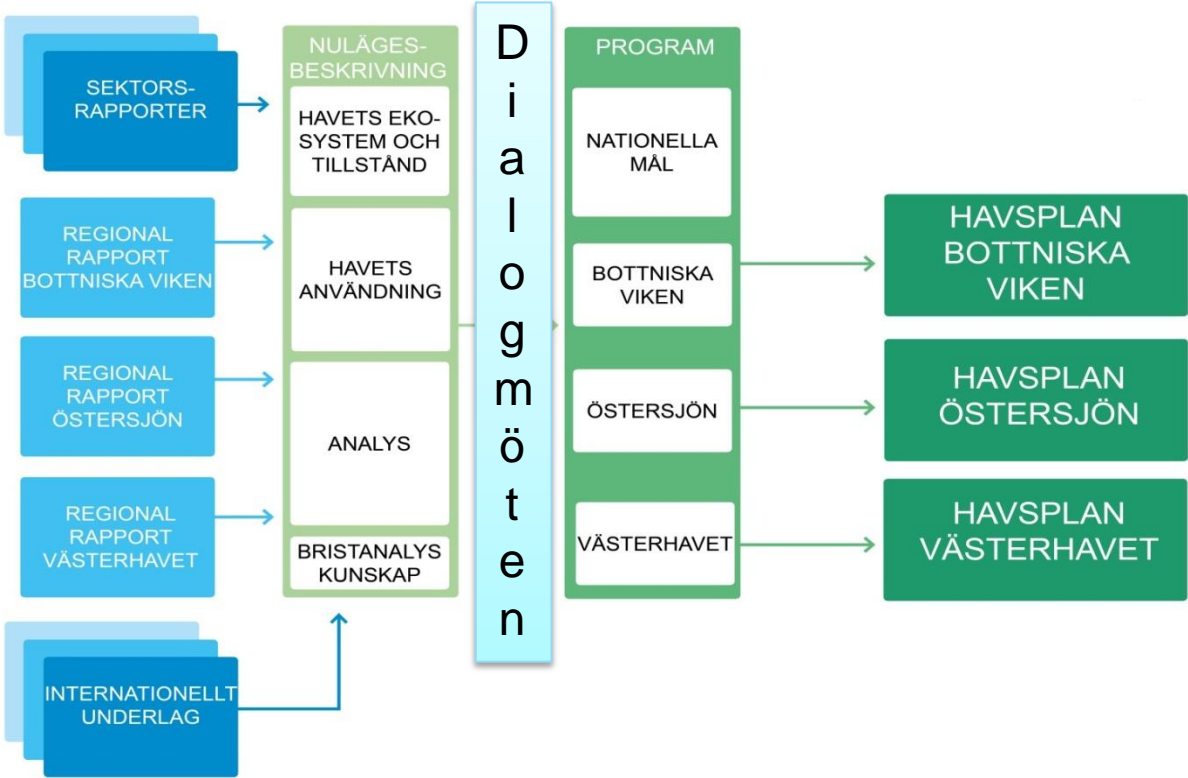
Havs
och Vatten
myndigheten

- Avvägningar
- Samrådsprocess
- Politiska ställningstagande

- Tillämpning
- Uppföljning/Revidering

Processen

Nuläget

Nulägesbeskrivning

Havets ekosystem och tillstånd

Användning av havet

Analys

Bristanalys för kunskap

Konferenser under våren

- Nationell konferens 20 mars i Stockholm
 - Regional konferens för Bottniska viken, 25 mars i Skellefteå och 27 mars i Söderhamn
 - Regional konferens för Västerhavet 2 april i Göteborg
 - Regional konferens för Östersjön i mars/april, troligen i Norrköping och i Kristianstad
-

Underlag om sektorerna

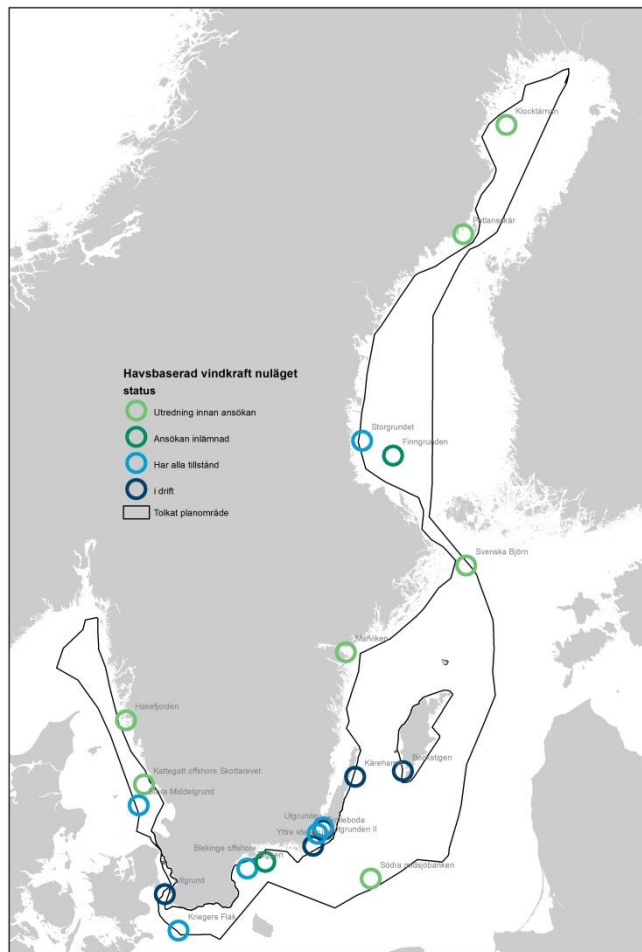
Exempel havsbaserad vindkraft

Mål 10 TWh

I drift: 0,6 TWh (81 turbiner)

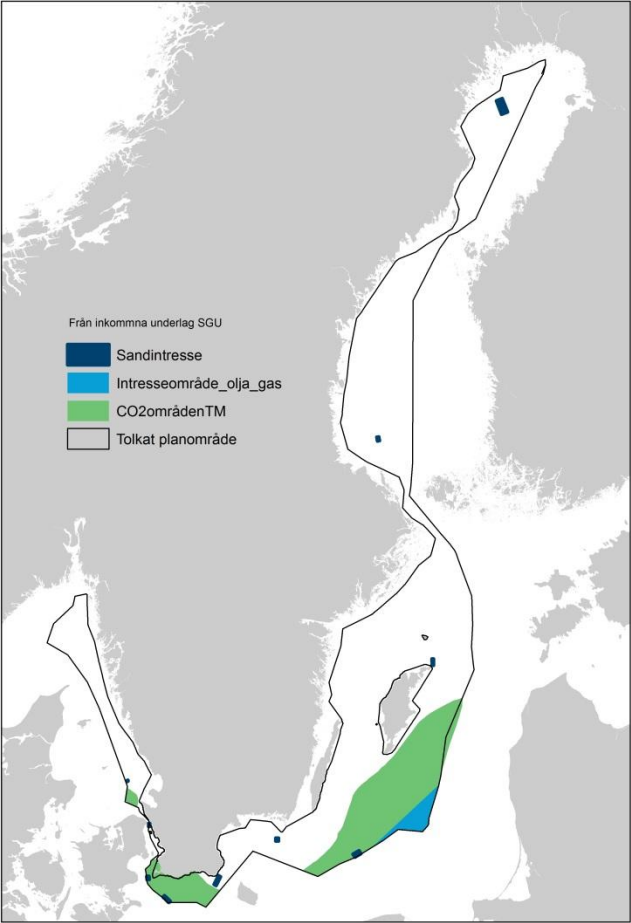
Finns tillstånd (ej i drift): 7,4 TWh

Ansökningar: 16 TWh

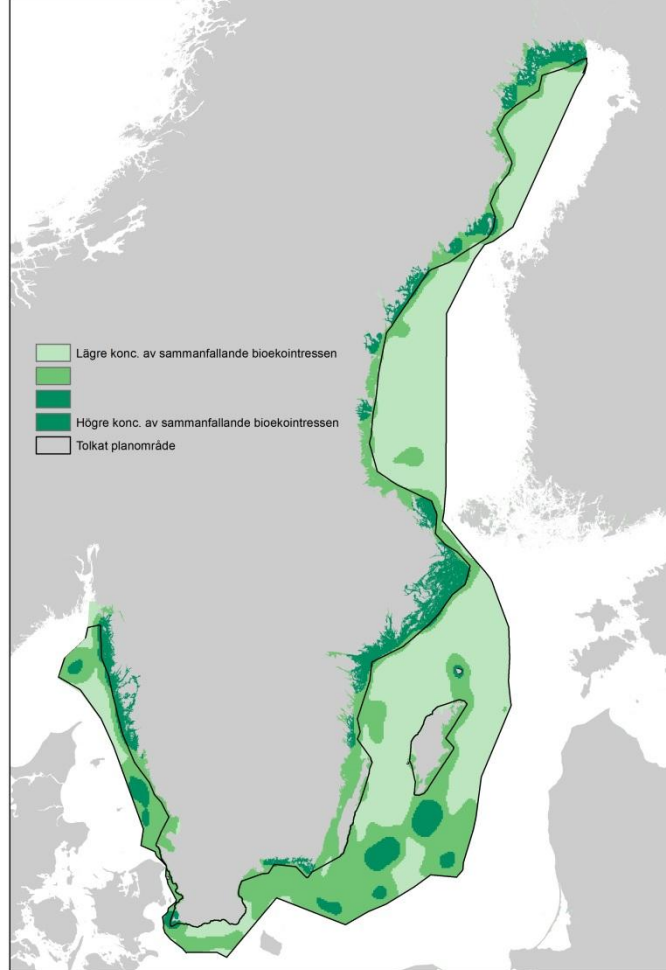

Framtida nyttjande

Utvinning av sand och olja, koldioxidlagring

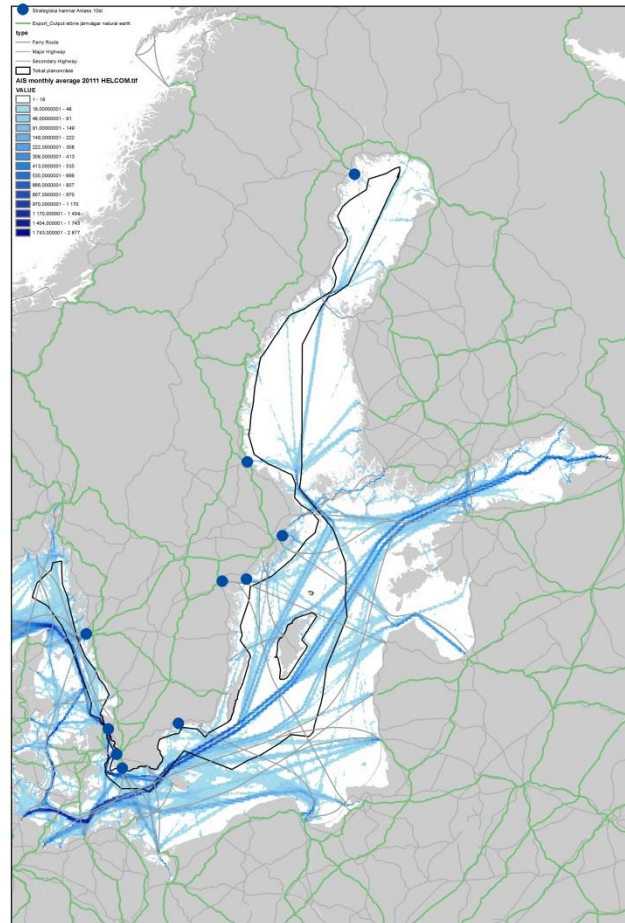

Koncentration kända biologiska och ekologiska värden

Havs
och Vatten
myndigheten

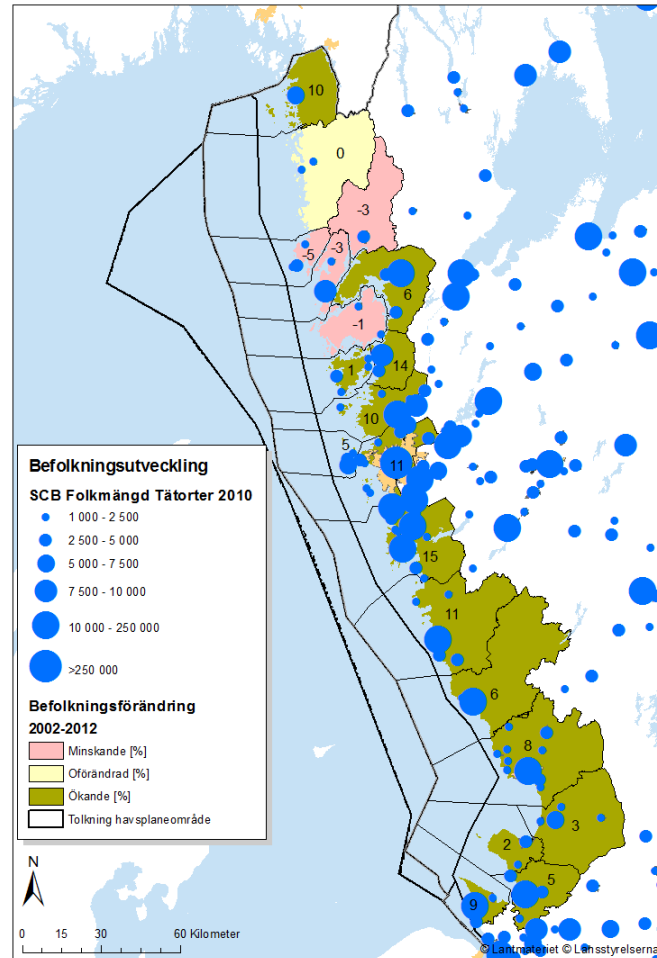
Kommunikationer i europeiskt perspektiv

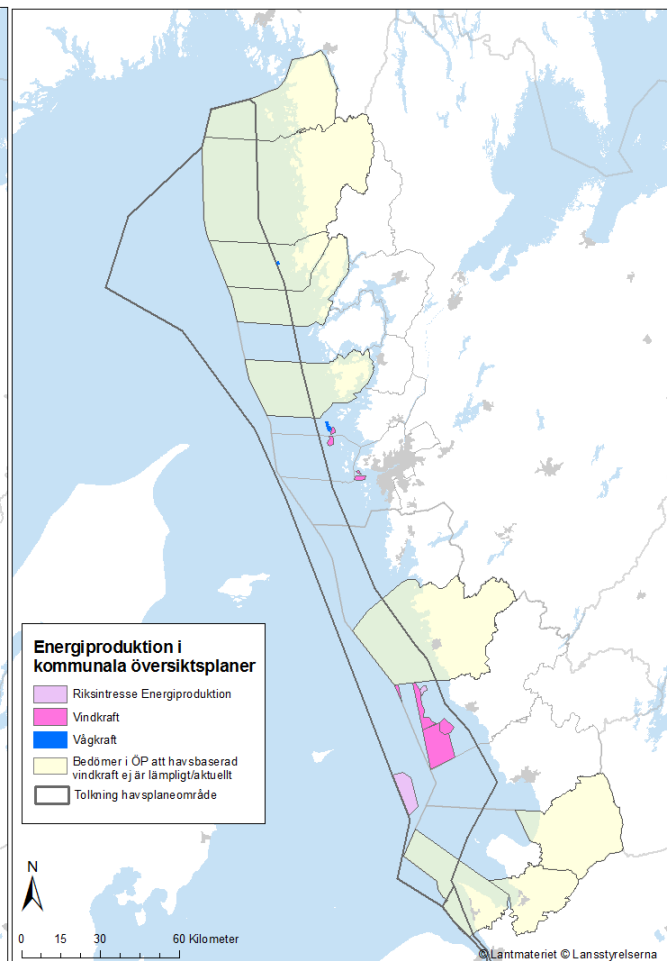
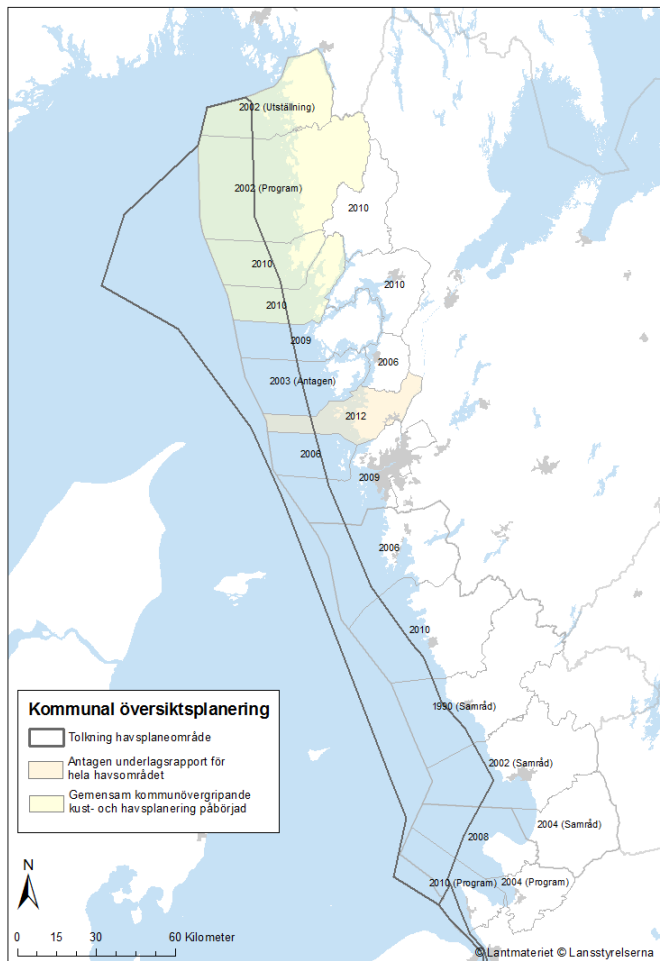
Havs
och Vatten
myndigheten

Befolknings- utveckling vid Västerhavet

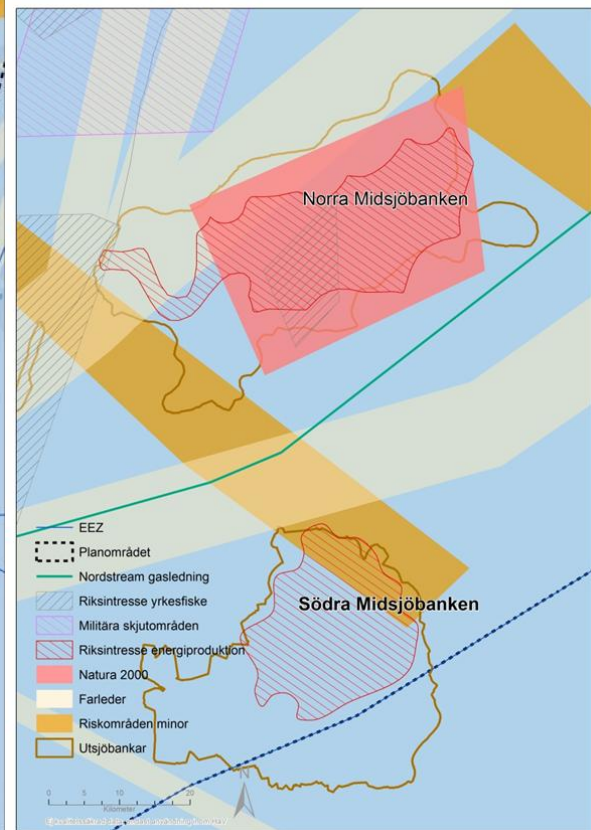
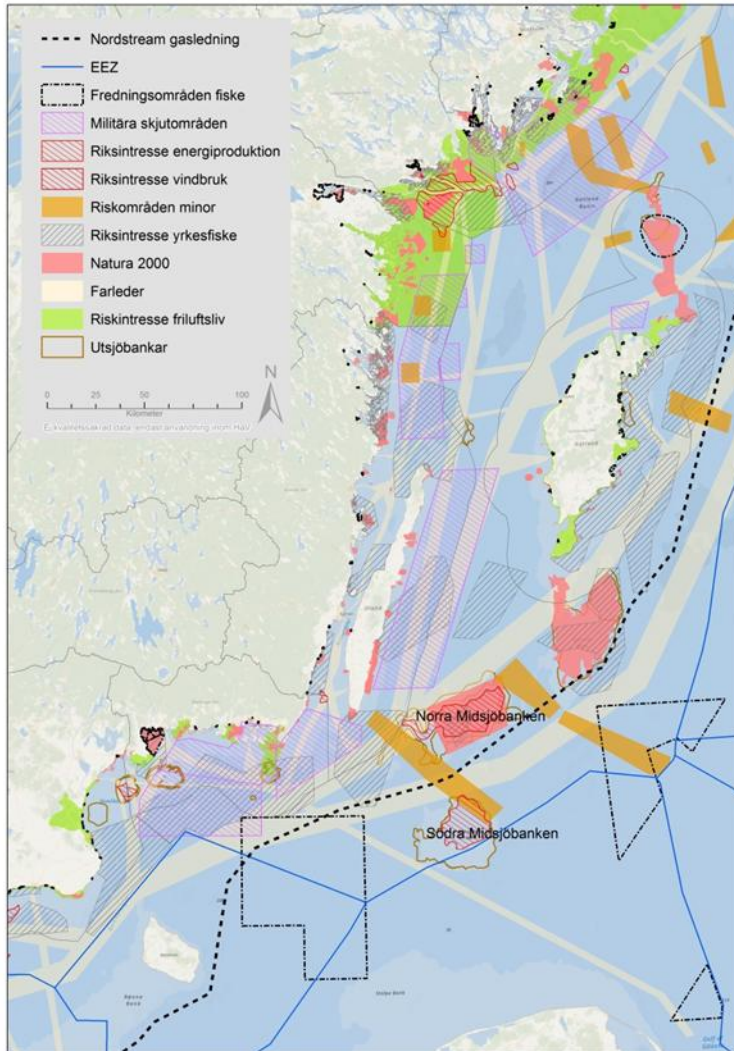
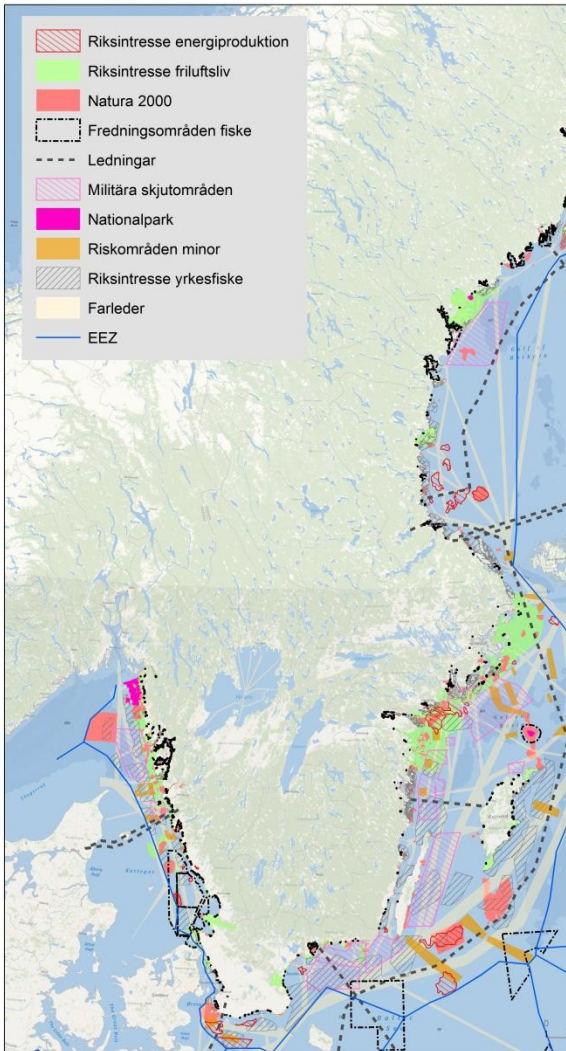
Havs
och Vatten
myndigheten

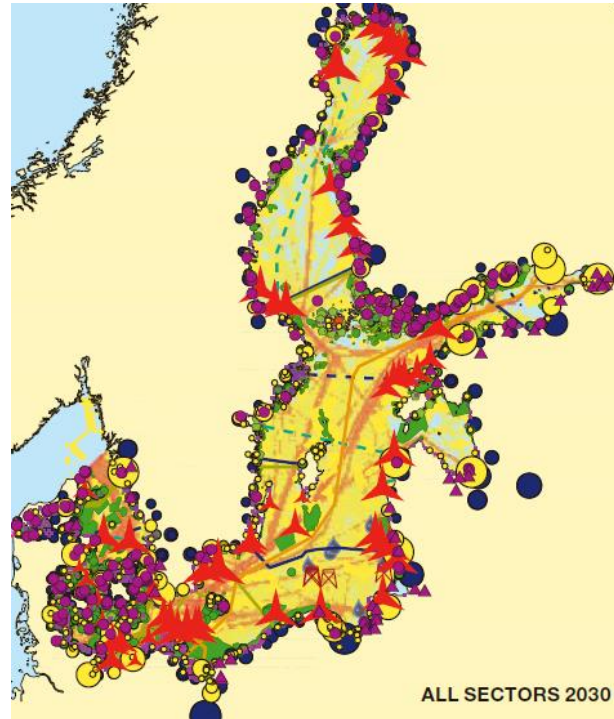
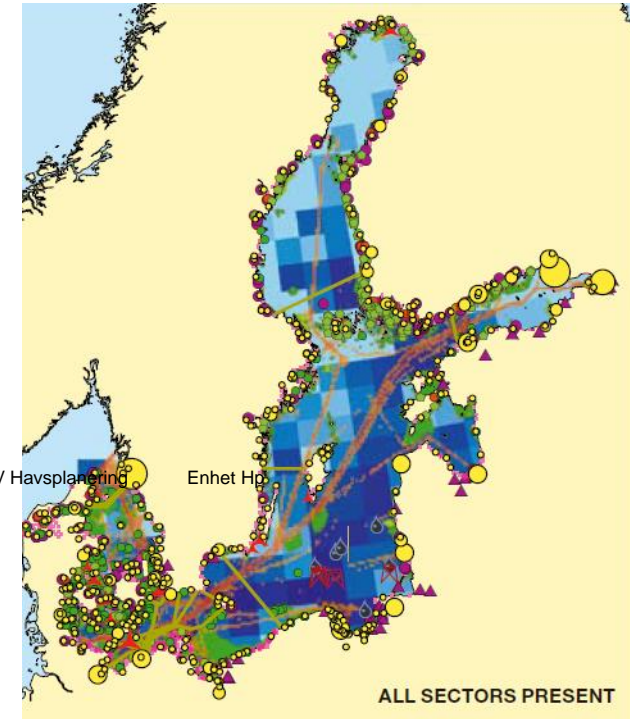
Kommunernas planering

Havs och Vatten myndigheten

Trender – exempel Östersjön

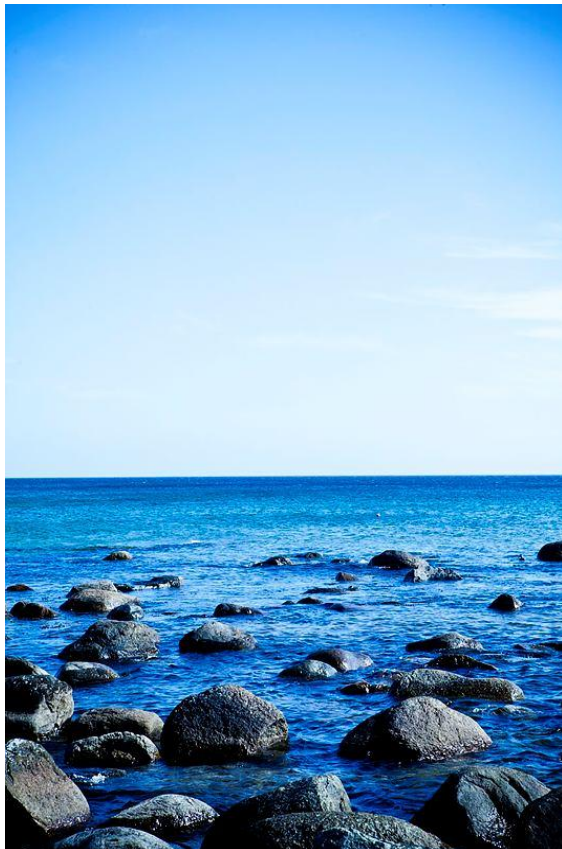
- - sjöfart (2030: +100%)
- - vindkraft (2020:+ 2500%)
- - naturvård (2020: 10% mål skyddade områden)
- - ledningar (2020: + 3810 km)

(Källa: Future Trends in The Baltic Sea, WWF)

EU-direktiv

”Ram för fysisk planering i kust- och havsområden och integrerad förvaltning av kustområden”

- Stödja blå tillväxt och hållbar utveckling, effektivt nyttjande
- Fysisk planering och integrerad förvaltning enligt nationell och internationell lagstiftning
- Gemensamt tillvägagångssätt – flexibilitet för medlemsstaterna
- Gränsöverskridande samarbete

Tack!

www.havochvatten.se

Havs
och Vatten
myndigheten